

آزمون ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

دهم علوم و معارف اسلامی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۸۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۰۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵

تعداد سؤال (عمومی): ۴۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (عمومی): ۴۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس عمومی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی (۱)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۱۵
۲	اصول عقاید (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

دهم علوم و معارف اسلامی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

کار با داده‌های آماری
معیارهای پراکندگی
نمایش داده‌ها
نمودارهای یک متغیره
صفحه‌های ۸۹ تا ۱۰۹

۱- انحراف معیار داده‌های ۱۰, ۶, ۸, ۱۲, ۹ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) ۴

۲- واریانس ۱۰ داده آماری برابر ۴ و میانگین آن‌ها ۱۴ است. داده‌های ۱۵ و ۱۷ را حذف و داده‌های ۱۲ و ۲۰ را اضافه می‌کنیم. واریانس داده‌های نهایی

کدام است؟

- (۱) ۷
- (۲) ۶
- (۳) ۵
- (۴) ۸

۳- در ۷ داده آماری اختلاف داده‌ها از میانگین به صورت ۴, ۲, a, ۰, -۲, -۲, -۵ است. واریانس این ۷ داده تقریباً کدام است؟

- (۱) ۹
- (۲) ۷/۵
- (۳) ۸/۸
- (۴) ۸/۳

۴- واریانس n داده آماری برابر ۵ است. اگر ۳ داده مساوی با میانگین را حذف کنیم، واریانس داده‌های باقی‌مانده برابر ۱۰ می‌شود. تعداد داده‌های اولیه

کدام است؟

- (۱) ۳
- (۲) ۵
- (۳) ۶
- (۴) ۷

۵- واریانس داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ برابر ۴ است. مجموع انحراف معیار و واریانس داده‌های $-1, 2x_1 - 1, 2x_2 - 1, \dots, 2x_n - 1$ کدام است؟

- (۱) ۱۶
- (۲) ۱۲
- (۳) ۲۰
- (۴) ۲۴

محل انجام محاسبات

۶- در یک منحنی نرمال (خم بهنجار) با میانگین ۶ و انحراف معیار ۱/۵، تقریباً چند درصد داده‌ها در محدوده (۳, ۹) قرار دارند؟

۹۲ (۱) ۹۶ (۲)

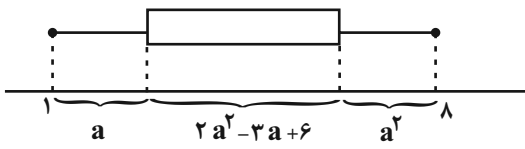
۶۸ (۳) ۹۹/۹ (۴)

۷- اگر دامنه تغییرات داده‌های $۱,۹,۳x+۲$ برابر ۸ باشد، آنگاه بیشترین مقدار x چند برابر کم‌ترین مقدار آن است؟

-۷ (۱) ۷ (۲)

۸ (۳) -۸ (۴)

۸- در نمودار جعبه‌ای داده شده دامنه میان‌چارکی، چند برابر کوچک‌ترین داده است؟

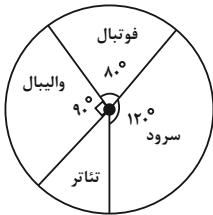
۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۹- نمودار دایره‌ای دانش‌آموزان یک مدرسه که در گروه‌های مورد علاقه خود فعالیت دارند، به صورت مقابل است. اگر تعداد کل دانش‌آموزان مدرسه ۱۸۰ نفر باشند، تعداد دانش‌آموزانی که در گروه تئاتر فعالیت دارند، چند نفر است؟

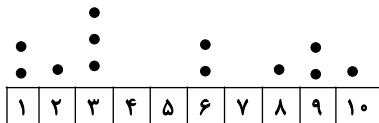
۴۵ (۱)

۵۵ (۲)

۳۵ (۳)

۵۰ (۴)

۱۰- در نمودار نقطه‌ای زیر، اگر میانگین داده‌ها برابر با ۵/۵ و تعداد داده‌ها برابر ۱۴ باشد، دو داده دیگر چه اعدادی می‌توانند باشند؟

۷,۶ (۲)

۵,۴ (۱)

۷,۹ (۴)

۹,۸ (۳)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱) - سؤالهای «آشنا»

۱۱- اگر میانگین داده‌های $2a+1, a-1, 3a+4, 2a$ برابر ۷ باشد، در این صورت انحراف معیار داده‌ها کدام است؟

(۱) $15/5$ (۲) $\sqrt{15/5}$

(۳) صفر (۴) $3/7$

۱۲- انحراف مقادیر ۷ داده از میانگین آن‌ها $(\bar{x} - x_i)$ به صورت اعداد صحیح متوالی است. انحراف معیار داده‌ها، چقدر است؟

(۱) ۲ (۲) ۳

(۳) ۴ (۴) ۵

۱۳- در داده‌های مقابل، انحراف معیار داده‌های کمتر از میانگین چقدر است؟

داده	۱	۲	۳	۴	۵
فراوانی	۱	۲	۳	۲	۱

(۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{3}$

(۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$

۱۴- میانگین و واریانس ۲۹ داده آماری به ترتیب ۱۷ و ۵ است. اگر داده‌های ناچور ۱۲، ۱۳، ۲۱ و ۲۲ از بین آن‌ها حذف شوند، واریانس داده‌های

باقی‌مانده کدام است؟

(۱) $2/52$ (۲) $2/54$

(۳) $2/64$ (۴) $2/66$

۱۵- اگر میانگین داده‌های $a+4$ و $a+2$ و a ، سه برابر واریانس داده‌های $a+2$ و $a+1$ و a باشد، a کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۳

(۳) ۱ (۴) ۲

محل انجام محاسبات

۱۶- در یک جامعه نرمال با ۴۰۰ عضو، میانگین قد افراد ۱۶۰ سانتی‌متر و انحراف معیار قد آن‌ها برابر با ۲ سانتی‌متر است. تقریباً قد چند نفر در محدوده

(۱۵۸,۱۶۴) سانتی‌متر قرار دارد؟

- (۱) ۳۶۰ نفر
- (۲) ۳۲۸ نفر
- (۳) ۳۲۰ نفر
- (۴) ۳۵۸ نفر

۱۷- جمعیت ده کشور دنیا برحسب میلیون نفر به صورت داده‌های زیر است:

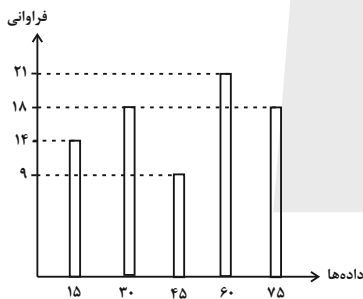
۳۶,۲۵,۴۲,۸,۳,۶۵,۸۵,۲۴۰,۱۰۵۰,۸۵

نسبت دامنه کل به دامنه میان‌چارکی، کدام است؟

- (۱) ۱۲/۳۵
- (۲) ۱۷/۴۵
- (۳) ۱۹/۳۵
- (۴) ۱۹/۵۵

۱۸- در داده‌های آماری ۱۷,۱۲,۱۰,۱۸,۱۱,۱۰,۹,۱۴,۷,۱۵,۸,۱۸، انحراف معیار داده‌های بیش‌تر از چارک اول و کمتر از چارک سوم، کدام است؟

- (۱) ۱/۶
- (۲) ۱/۹
- (۳) ۲/۱
- (۴) ۲/۴

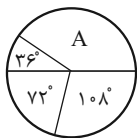

۱۹- در نمودار میله‌ای زیر، چند درصد داده‌ها کم‌تر از ۷۰ هستند؟

- (۱) ۶۲/۶
- (۲) ۶۸/۵
- (۳) ۷۲/۴
- (۴) ۷۷/۵

۲۰- نمودار دایره‌ای زیر، نسبت نمرات مسئولیت‌پذیری ۸۰ نفر از کارکنان یک شرکت، در ۴ بازه مورد قبول را نشان می‌دهد. تعداد کارکنان در گروه A،

کدام است؟

- (۱) ۳۰
- (۲) ۳۲
- (۳) ۳۴
- (۴) ۳۶

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، قافیه
صفحه‌های ۸۰ تا ۹۶

۲۱- در کدام گزینه به ترتیب، به ویژگی‌های ادبی، فکری و زبانی شعر قرن پنجم و ششم اشاره شده است؟

- (۱) کاهش روانی کلام - فراوانی وعظ و اندرز در شعر - اوج‌گیری قالب‌های شعری
- (۲) ردیف‌های اسمی و فعلی دشوار - رواج منظومه‌های داستانی - ورود لغات زبان ترکی و مغولی
- (۳) ردیف‌های اسمی و فعلی دشوار - ورود اصطلاحات عرفانی - فراوانی ترکیبات نو
- (۴) کاهش روانی کلام - اوج‌گیری قالب‌های غزل و مثنوی - از میان رفتن لغات مهجور فارسی

۲۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات، چه تعداد از موارد زیر، درست نیستند؟

(الف) در نیمه دوم قرن ششم، انوری و هم‌سبکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل بسیار کوشیدند.

(ب) انوری و نظامی جزو شاعران سبک آذربایجانی محسوب می‌شوند.

(ج) در نیمه دوم قرن ششم شعر فارسی، از شاعران عربی تأثیر پذیرفته است.

(د) در قرون پنجم و ششم، گسترش عرفان و تصوف، باعث توجه نویسندگان به فارسی‌نویسی شد.

(ه) در قرون پنجم و ششم، بسیاری از شاعران به پیروی از ناصر خسرو، به تصوف و عرفان روی آوردند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- سبک همه عبارات، مربوط به قرن‌های پنجم و ششم است؛ به جز:

(۱) شیر گفت: اقاویل علما را وجوه بسیار است و تأویلات مختلف، و خردمندان اقتدا بدان فراخور و بر قضیت حکمت صواب بینند.

(۲) از صادر و وارد استخبار می‌کرد که در اطراف و اکناف عالم نشان ممدوحی شنود تا روی بدو آرد. باشد که اصابتی یابد.

(۳) ایشان هزار دل در خضاب خون و بر نرگس فتان ایشان هزار جان مفتون، ابرار در عشق ایشان ز نار بر میان بسته و اخیار بر مهر ایشان مهار گسسته.

(۴) گفت برادر من است ملک گفتا من بهتر از این برادر. خواست که آهنگ او کند. ساره خدا را بخواند. خدای هر دو دست او خشک کرد.

۲۴- قافیه کدام بیت، بر مبنای قاعده «۲» و تبصره «۱» سروده شده است؟

(۱) تو پور گو پیلتن رستمی ز دستان سامی و از نیم می

(۲) ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما آبروی خوبی از چاه زخندان شما

(۳) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق

(۴) کنون که رونق بستان بهار پیدا کرد مرا هوای رخ آن نگار شیدا کرد

۲۵- بیت کدام گزینه، «ذوقافیتین» نیست؟

(۱) ای احسان تو آراسته ایوان کرم وی جود تو مزین شده دیوان نعم

(۲) ز فضلش هر دو عالم گشت روشن ز فیضش خاک آدم گشت گلشن

(۳) خواجه در ابریشم و ما در گلیم عاقبت ای دل همه یکسر گلیم

(۴) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم

۲۶- قافیه در کدام بیت، معیوب است؟

تا بخت و رخت و تخت خود بر عرش و کرسی بر برم	(۱) هان ای طیب عاشقان دستی فروکش بر برم
خاک در چشمم مروت می‌زنی	(۲) خویشتن را عارف و واله کنی
ظلم است که موجب ضررها باشد	(۳) عدل است که بنیاد ظفرها باشد
هست این‌جا گرگ و او را پاسبان	(۴) گفت یک گوشه است آن باغبان

۲۷- قاعده قافیه در قافیه درونی کدام بیت، متفاوت است؟

مرغ که طور تویی خسته به منقار مرا	(۱) نور تویی سوز تویی دولت منصور تویی
روضه اومید تویی راه ده ای یار مرا	(۲) حجره خورشید تویی خانه ناهید تویی
می‌آید از قبضه قضا بر پر او تیر بلا	(۳) بس مرغ پران بر هوا از دامها فرد و جدا
هم یوسف کنعان شدی هم فر نور مصطفی	(۴) امروز صد چندان شدی حاجب بدی سلطان شدی

۲۸- الگوی حروف اصلی قافیه در کدام گزینه «مصوت + صامت» است؟

شب ببرد روز آورد روزی دهد	(۱) چرخ را دور شبان روزی دهد
لیک در روی تو خندیدن خطاست	(۲) بر سر و ریش تو خندیدن رواست
می‌سرایندش به طنبور و به حلق	(۳) بانگ گردش‌های چرخ است این که خلق
بت پرستیدم چو گشتم مست مست	(۴) روز هشیاری نبودم بت پرست

۲۹- کدام گزاره درباره شعر زیر صدق نمی‌کند؟

و گر تیرم زند متنت پذیرم	«به تیغم گر کشد دستش نگیرم
که پیش دست و بازویت بمیرم»	کمان ابرویت را گو بزن تیر

- (۱) شعر، به تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق اشاره دارد.
- (۲) حرف روی قافیه، «م» می‌باشد.
- (۳) لغات مهجور سبک خراسانی در شعر دیده نمی‌شود.
- (۴) شعر، دارای آرایه‌های تشبیه و واژه‌آرایی می‌باشد.

۳۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد»	«کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد
هیچ خوشدل نپسندد که تو محزون باشی	(۱) حافظ از فقر مکن ناله که گر شعر این است
که شعر حافظ شیرین‌سخن ترانه توست	(۲) سرود مجلس است اکنون فلک به رقص آرد
کی ناز کند مرده کز شعر کفن دارد	(۳) کی شاد شود آن شه کز جان نبود آگه
شود بر شاخ و برگ او، نتیجه شرب او پیدا	(۴) ضمیر هر درخت ای جان ز هر دانه که می‌نوشد

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تحولات هویتی جهانی اجتماعی
(علل بیرونی)
هویت ایرانی (۱)
هویت ایرانی (۲)
هویت ایرانی (۳)
صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۳۱

۳۱- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب چیست؟

- هویت فرهنگی جوامع اسلامی از دیدگاه مستشرقان کدام است؟

- چه عاملی ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت؟

(۱) تحولات اقتصادی - اساطیری - زبان مشترک

(۲) تحولات هویتی - اساطیری - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام

(۳) تحولات اقتصادی - سکولار و دنیوی - زبان مشترک

(۴) تحولات هویتی - سکولار و دنیوی - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام

۳۲- قدرت در چه صورت می‌تواند مشروعیت حقیقی داشته باشد و سیاست در معنای عام خود شامل چه چیزهایی می‌شود؟

(۱) هنگامی که موافق حکم و قانون و اراده تشریحی خداوند اعمال شود. - شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است.

(۲) هنگامی که هم‌سو با اهداف مردم جامعه باشد و مصلحت آنان را در نظر بگیرد. - شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است.

(۳) هنگامی که هم‌سو با اهداف مردم جامعه باشد و مصلحت آنان را در نظر بگیرد. - شامل روابط سیاسی داخلی و خارجی می‌شوند.

(۴) هنگامی که موافق حکم و قانون و اراده تشریحی خداوند اعمال شود. - شامل روابط سیاسی داخلی و خارجی می‌شوند.

۳۳- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

(۱) الف) الیگارش‌ی (ب) پولیتی (ج) مونارشی

(۲) الف) مونارشی (ب) پولیتی (ج) الیگارش‌ی

(۳) الف) الیگارش‌ی (ب) مونارشی (ج) پولیتی

(۴) الف) مونارشی (ب) الیگارش‌ی (ج) پولیتی

شيوه حکومت تعداد حاکمان	براساس فضیلت	براساس خواست و میل افراد
فرد	الف)	تیرانی (استبدادی)
اقلیت	آریستوکراسی	ب)
اکثریت	ج)	دموکراسی

۳۴- به ترتیب، عبارات کدام گزینه مرتبط با مفاهیم «ارتباطات بین فرهنگی»، «خودباختگی فرهنگی» و «ازخودبیگانگی فرهنگی» هستند؟

(۱) تعدیل عناصر سازگار با اصول توسط جهان اسلام - از یاد بردن هویت خود توسط جوامع خودباخته - فرهنگ‌های سکولار آدمی را از حقیقت جهان دور می‌کنند.

(۲) جهان غرب پس از رویارویی با اسلام متحول گشت. - فرهنگ‌های سکولار آدمی را از حقیقت جهان دور می‌کنند. - فراموش کردن هنجارها در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر

(۳) کسب هویت جدید متناسب با نوآوری‌های خود فرهنگ - عدم توانایی برای ملحق شدن به جهان اجتماعی دیگر - فرهنگی که براساس فطرت انسانی شکل نگرفته باشد.

(۴) فرهنگی که با حفظ عقاید و تعامل زمینه توسعه خود را فراهم می‌کند. - سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق - افراد یک جامعه مبهوت و مقهور جامعه دیگر شوند.

۳۵- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- تفسیر توحیدی ایرانیان از هویتشان، پس از آشنایی با اسلام رخ داد.

- مستشرقان جمعی از محققان شرقی هستند که به بررسی جوامع غربی می‌پردازند.

- از دیدگاه ناسیونالیسم صرفاً تعلق خاطر به عناصری چون سرزمین و نژاد، هویت ملت‌ها را تعیین نمی‌کند.

- از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی، انقلاب‌ها محسوب می‌شوند.

(۴) غ، ص، ص، غ

(۳) ص، غ، غ، ص

(۲) ص، غ، ص، غ

(۱) ص، غ، ص، ص

۳۶- کدام عبارت در رابطه با روش جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، درست نیست؟

- (۱) به دلیل اهمیتی که اسلام به عقل و عقلانیت می‌دهد، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عنصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد.
- (۲) جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، به تناسب هستی‌شناسی توحیدی خود در علوم مختلف آن‌ها تصرف کرد و عناصر مشترکانه آن‌ها را نپذیرفت.
- (۳) با حفظ اصول خود به تعامل پرداخت و به‌همین دلیل عناصر سازگار با آن اصول را از دیگر فرهنگ‌ها اخذ کرد و در صورت نیاز به بازسازی آن عناصر اقدام نمود.
- (۴) با تعدیل اصول خود در تعامل با فرهنگ‌های دیگر، عناصر غیراساطیری را از آن‌ها اخذ کرد و در صورت نیاز به بازسازی آن عناصر اقدام نمود.

۳۷- به ترتیب، در رابطه با «وجه اشتراک شناسنامه و پرچم کشور»، «قدرت اجتماعی»، «حوزه نبرد امروزی کشورها» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) دارای هویت فرهنگی - انجام کاری با آگاهی و اراده خود - قلمرو سرزمینی
 - (۲) نشانه هویت جهان اجتماعی - تأثیرگذاری بر اراده دیگران - رسانه
 - (۳) دارای هویت سیاسی - به خدمت گرفتن کار ارادی افراد - فرهنگ
 - (۴) نشانه هویت جهان اجتماعی - علم داشتن نسبت به کاری که انجام می‌دهیم - درگیری نظامی
- ۳۸- به ترتیب، کدام گزینه از مؤلفه‌های بُعد «دین و ارزش‌های اخلاقی»، «نظام حقوقی خانواده»، «معیشت و امور رفاهی» و «ناهنجاری‌ها و آسیب‌ها» در نهاد خانواده است؟

- (۱) پرورش شخصیت فرزندان - حکمیت - اشتغال - اعتیاد
 - (۲) قداست خانواده - امنیت - تأمین اجتماعی - تهاجم فرهنگی غرب
 - (۳) تکریم سالمندان - طلاق - مسکن - بیکاری و فقر
 - (۴) رفتارهای دینی - عدالت حقوقی - نشاط و ورزش - قوانین و رویه‌های قضایی
- ۳۹- به آسیب عمیقی که مانع تعامل و دادوستد فرهنگی می‌شود، ... فرهنگی گفته می‌شود و در تعاملات بین‌فرهنگی، فرهنگی که ... تحولات هویتی پیدا می‌کند.

- (۱) از خودبیگانگی - به‌صورت گزینشی عناصر فرهنگی دیگر را فراگیرد
- (۲) خودباختگی - به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند
- (۳) خودباختگی - به‌صورت گزینشی عناصر فرهنگی دیگر را فراگیرد
- (۴) از خودبیگانگی - به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند

۴۰- چند مورد از موارد زیر، نادرست است؟

- برخلاف نهادها و سازمان‌ها، انسان‌ها می‌توانند قدرت اجتماعی داشته باشند.
- سلطه هژمونیک، از ابزارهای نظامی برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی خود استفاده می‌کند.
- بسیاری از کنشگران فردی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند، زیرا ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند.
- سلطه فرهنگی در گذشته از طریق قدرت سخت اما امروزه از طریق قدرت نرم صورت می‌گیرد.

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

دهم علوم و معارف اسلامی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵

عربی، زبان قرآن (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

صناعة التلميع في الأدب الفارسي
«و جعلنا من الماء كل شيء حيء»
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۰

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٦)

۴۱- « لو ما كان أيّ صعوبةٍ و خطرٍ في استخراج النّفط كان سعره رخيصاً جداً!»: چنان چه ...

(۱) هیچ‌گونه سختی و خطری در استخراج نفت نبود، بهای آن بسیار ارزان بود!

(۲) هیچ خطر و سختی در استخراج نفت نباشد، قیمتش خیلی پایین تر می‌آید!

(۳) هیچ خطر و سختی در خارج کردن نفت نبود، قیمت آن خیلی ارزان تر می‌شد!

(۴) هیچ‌گونه سختی و خطری در خارج شدن نفت نبود، بهایش بسیار پایین می‌آمد!

۴۲- « لِتَسْهِيلِ نَقْلِ النَّفْطِ بِوَسْطَةِ الْأَنْبِيْبِ عَبْرَ الْمُنْحَدَرَاتِ، تُسْتَخْدَمُ آلَاتٌ لِتَقْلِيلِ الضَّغْطِ!»:

(۱) برای آسان شدن انتقال نفت به وسیله لوله‌ها از راه سرازیری‌ها، دستگاه‌هایی برای کاهش فشار به کار می‌گیرند!

(۲) برای تسهیل جابه‌جا کردن نفت با لوله‌ها از راه سرازیری‌ها، دستگاه‌هایی را به کار می‌برند تا فشار را کم کنند!

(۳) دستگاه‌هایی برای کاهش فشار به کار گرفته شد تا انتقال نفت با لوله‌ها از طریق سرازیری‌ها آسان شود!

(۴) برای آسان کردن انتقال نفت به وسیله لوله‌ها از طریق سرازیری‌ها، دستگاه‌هایی برای کاهش فشار به کار گرفته می‌شود!

۴۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) يَسْتَخْرِجُ الْإِنْسَانَ النَّفْطَ مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ: نفت، توسط انسان از دل زمین استخراج می‌شود!

(۲) أَرِيدُ حُبُوباً لِلْحَسَاسِيَّةِ الْجَدِيَّةِ: قرص‌هایی را برای پوست حساس می‌خواهم!

(۳) هَلْ تُعْطِنِي هَذِهِ الْأَدْوِيَّةُ دُونَ الْوَصْفَةِ: آیا این داروهای بدون نسخه را به من می‌دهی؟

(۴) يُصَدِّرُ قِسْمٌ مِنْهُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ: بخشی از آن به کشورهای صنعتی صادر می‌شود!

۴۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) يُنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْآبَارِ وَالْمَوَائِي إِلَى الْمَصَافِي عَبْرَ الْأَنْبِيْبِ: نفت را از چاه‌ها و بندرها از طریق لوله‌ها به پالایشگاه‌ها منتقل

می‌کنند!

(۲) قَدْ أُسِّسَتْ إِدَارَةُ الْبَرِيدِ لِتَسْلِيمِ الرِّسَائِلِ وَ اسْتَلَامَهَا: اداره پست برای تحویل نامه‌ها و دریافت آن‌ها تأسیس شده است!

(۳) يَجِبُ أَنْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَحْمَدَ شَوْقِي كَانَ أَمِيرَ الشُّعْرَاءِ: باید بدانید که احمد شوقی امیر شاعران است!

(۴) تُوجَدُ لَوْحَاتٌ تَحْذِيرِيَّةٌ بِاللَّوْنِ الْأَصْفَرِ تُحَذِّرُ النَّاسَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ: تابلوهایی هشدارآمیز با رنگ زرد یافت می‌شوند که مردم

را از کندن زمین برحذر می‌دارند!

۴۵- « در عصر حاضر ما، بیشترین مصرف نفت و مشتقات آن مانند بنزین و روغن برای کشورهای صنعتی است! » عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) لِلْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ فِي الْعَصْرِ الْحَاضِرِ كَثِيرٌ اسْتِهْلَاكٌ لِلنَّفْطِ وَ مَشْتَقَاتِهِ كَالْبَنْزِينِ وَ الزَّيْتِ!

(۲) فِي عَصْرِنَا الْحَاضِرِ أَكْثَرُ اسْتِهْلَاكِ النَّفْطِ وَ مَشْتَقَاتِهِ كَالْبَنْزِينِ وَ الزَّيْتِ لِلْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ!

(۳) فِي عَصْرِ الْحَاضِرِ لَنَا يَكْثُرُ اسْتِهْلَاكُ النَّفْطِ وَ مَشْتَقَاتِهِ كَالْبَنْزِينِ وَ الزَّيْتِ لِلْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ!

(۴) فِي عَصْرِنَا الْحَالِي تَسْتَهْلِكُ كَثِيرٌ مِنَ الْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ النَّفْطَ وَ مَشْتَقَاتِهِ كَالْبَنْزِينِ وَ الزَّيْتِ!

۴۶- عین الخطأ عن المفهوم:

- (۱) ﴿يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيَاهِمَ...﴾ ← آن را که عیان است / چه حاجت به بیان است!
- (۲) « خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ » ← خرم آن کس که در این محنت گاه / خاطری را سبب تسکین است!
- (۳) ﴿ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴾ ← تو هرگز رسیدی به فریاد کس / که می خواهی امروز فریادرس!
- (۴) ﴿ سَتَكْتُبُ شَهَادَتَهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴾ ← من شهید عشقم و پر خون کفن / خون بها اندر کفن می آیدم!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (۷ - ۵۰)

۴۷- عین الصّحیح عن الإعراب:

- (۱) حُزِنَ الْمُؤْمِنُونَ فِي قُلُوبِهِمْ لَا فِي وُجُوهِهِمْ!
- (۲) سَاعَدَتِ الْمُرَضَّيْنِ الْمَرْأَةَ الَّتِي تَصَادَمَتِ بِالسَّيَّارَةِ!
- (۳) نَزَلَ الطَّيَّارُونَ مِنْ طَائِرَاتِهِمُ الْحَرِيَّة!
- (۴) الْبَيْزُ خُفْرَةٌ يُسْتَخْرَجُ الْمَاءُ أَوْ النَّقْطُ مِنْهَا!

۴۸- عین المناسب للفراغ:

« . . . الطّالِب الحَقِيقِيّونَ عند الامتحان! »

(۱) عَرَفُوا	(۲) يُعْرِفُ
(۳) عَرَفَتْ	(۴) يُعْرِفُونَ

۴۹- عین الصّحیح عن الفعل المجهول و نائب الفاعل مما جاء بين القوسين:

- (۱) . . . ، . . . مِنْ حَفَرَ الْأَرْضِ فِي هَذِهِ الْمِنطقة! (يُحَدِّرُ / الْمُواطِنِينَ)
- (۲) الْمِيناءُ مَكَانٌ عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ . . . ، . . . إِلَى جَنِبِهِ! (تُشَاهِدُ / السَّفِينُ)
- (۳) . . . ، . . . هُوَ خُرُوجُ أَيِّ شَخْصٍ مِنْ ذَلِكَ الْبَلَدِ! (لَا يُسْتَبَبُ / أَمْرُ)
- (۴) كَمَ سَاعَةً . . . ، . . . مِنْ طَهْرانَ إِلَى ااصفهان! (تَسْتَعْرِقُ / الرَّحْلة)

۵۰- عین الصّحیح في بناء المجهول:

- (۱) عَوَّضَ الْبَانِعُ اللَّبَاسَ لِي أَمْسَ! ← عَوَّضَ اللَّبَاسُ لِي أَمْسَ!
- (۲) أَغْلَقَ التَّلْمِيزُ بَابَ الصِّفِّ بِهَدْوٍ! ← أَغْلَقَ بَابَ الصِّفِّ بِهَدْوٍ!
- (۳) يُرْشِدُ الشَّرْطِيُّ الْمُواطِنِينَ فِي الشُّوَارِعِ! ← يُرْشِدُ الْمُواطِنِينَ فِي الشُّوَارِعِ!
- (۴) يَسْتَعْمَلُ رُكَّابُ السَّيَّارَاتِ حَزَامَ الْأَمَانِ لِلسَّلَامَةِ! ← يُسْتَعْمَلُ حَزَامَ الْأَمَانِ لِلسَّلَامَةِ!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

صلح حسنی و حکومت اموی

صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۶

تاریخ اسلام (۱)

۵۱- امام حسن (ع)، سبب اصلی صلح با معاویه را چه مسئله‌ای عنوان کرد؟

- (۱) عدم حمایت مردم کوفه از ایشان
(۲) جلوگیری از تفرقه بین مسلمانان
(۳) حفظ باقی‌مانده شیعیان
(۴) خیانت برخی از فرماندهان سپاه

۵۲- امام حسن (ع) فرماندهی سپاه خود را به چه کسی سپرد؟

- (۱) قیس بن سعد
(۲) سعید بن قیس
(۳) حجر بن عدی
(۴) عبدالله بن عباس

۵۳- امام حسن مجتبی (ع) در چندمین سال هجرت به دنیا آمد؟

- (۱) دوم
(۲) سوم
(۳) چهارم
(۴) پنجم

۵۴- امام حسن (ع) ... را نزد معاویه فرستاد و فرمود: «به معاویه بگو: اگر مردم بر جان و مال و فرزندان و زنان خود ایمن‌اند من با تو بیعت می‌کنم.»

- (۱) عبدالله بن نوفل
(۲) عبدالله بن عباس
(۳) قیس بن سعد
(۴) حجر بن عدی

۵۵- معاویه برای توجیه رفتارهای ظالمانه‌اش چه اقدامی کرد؟

- (۱) حيله‌گری و بهره‌گیری از زیرکان دغل‌باز
(۲) تبدیل خلافت به پادشاهی
(۳) جعل احادیث و رواج آن
(۴) رواج تفکر جبرگرایی

۵۶- کدامیک از کارگزاران معاویه به مدینه رفت و شماری از دوستان امام علی (ع) را به شهادت رساند و خانه‌هایشان را ویران کرد؟

- (۱) حجاج بن یوسف
(۲) بسر بن ابی‌ارطاة
(۳) زیاد بن ابیه
(۴) مغیره بن شعبه

۵۷- معاویه پس از پیمان صلح با امام حسن (ع) در سخنرانی‌ای در کوفه، هدف خود را از جنگیدن چه مسئله‌ای عنوان کرد؟

- (۱) گرفتن زکات
(۲) امارت یافتن خود
(۳) مبارزه با اهل بیت (ع)
(۴) اقامه نماز و گرفتن روزه

۵۸- حرکت معترضانة حجر بن عدی در کدام شهر باعث گردید او و یارانش توسط معاویه به شهادت برسند؟

- (۱) کوفه
(۲) مدینه
(۳) بصره
(۴) شام

۵۹- خوارج اغلب به چه علت حاضر می‌شدند در گروه‌های بسیار کوچک چهل یا هفتاد نفری با نیروهای اموی درگیر شوند؟

- (۱) فشار زیاد بنی‌امیه به آن‌ها
(۲) تعصبات کور و بدون منطق
(۳) روحیه تند و خشن و جنگجو داشتن
(۴) عدم اعتقاد به تقیه

۶۰- همه افراد زیر حاضر به بیعت با یزید در زمان خلافت معاویه نشدند؛ به جز:

- (۱) عبدالله بن جعفر
(۲) عبدالله بن عباس
(۳) عبدالله بن سعد
(۴) عبدالله بن عمر

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

سکونتگاه‌های ایران،
توان‌های اقتصادی ایران
(تا پایان دآمداری)
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۸

۶۱- کدام گزینه، دلیل مناسبی برای عبارت زیر است؟

«در سطح زمین، اشکال مختلفی از سکونتگاه‌ها به وجود آمده است.»

- (۱) چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی
- (۲) نحوه توزیع شبکه خطوط حمل و نقل ریلی و جاده‌ای
- (۳) دسترسی به شرایط جغرافیایی (طبیعی، انسانی) مناسب
- (۴) نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری شهر و روستا

۶۲- کدام گزینه با تصویر مقابل ارتباط دارد؟

- (۱) روستاهایی که در منطقه ساحلی شکل می‌گیرند، این‌گونه دیده می‌شوند.
- (۲) با توجه به شکل روستا، در امتداد یک جاده شکل گرفته شده است.
- (۳) در این روستا محدودیت‌هایی برای کشت وجود دارد.
- (۴) در این روستا زمین‌های کشاورزی دور از خانه‌ها قرار دارند.

۶۳- کدام گزینه به ترتیب به شکل شهر «خطی، شعاعی و شطرنجی» اشاره می‌کند؟

- (۱) زمین‌های شهر به بلوک‌های همسان تقسیم می‌شوند. - حول محورهای ارتباطی شکل گرفته است. - یک شبکه مستطیل‌شکل از راه‌های ارتباطی است.
- (۲) در امتداد رود یا دریاچه شکل گرفته است. - دارای یک مرکز اصلی است. - شبکه مستطیل‌شکل از راه‌های ارتباطی است.
- (۳) در امتداد رود یا دریاچه شکل گرفته است. - حول محورهای ارتباطی شکل گرفته است. - شبکه‌های مهم شهر از مرکز منشعب می‌شوند.
- (۴) زمین‌های شهر به بلوک‌های همسان تقسیم می‌شوند. - دارای یک مرکز اصلی است. - شبکه‌های مهم شهر از مرکز منشعب می‌شوند.

۶۴- چند مورد از عبارات زیر در مورد نقش سکونتگاه‌ها نادرست است؟

- (الف) نقش سکونتگاه‌ها در طول زمان بدون تغییر است اما ممکن است تکامل و توسعه یابد.
- (ب) نقش سکونتگاه‌ها در سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.
- (ج) امروزه همه سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- (د) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۵- کدام یک از گزینه‌های زیر از عوامل «شهرگریزی» نیست؟

- (۱) در آزادراه قزوین - تهران حدفاصل نسیم‌شهر تا رضی‌آباد ترافیک سنگین گزارش شده است.
- (۲) در روزهای اخیر بر اثر آلودگی هوا، شمار بیماران تنفسی تا ۶۰ درصد افزایش یافته است.
- (۳) طی یک دهه گذشته، رشد قیمت مسکن، شتاب فزاینده‌ای داشته است.
- (۴) شهرهای مقدس مشهد و قم به دلیل وجود زیارتگاه‌ها مورد توجه زائران است.

۶۶- کدام گزینه با دلایل ایفای نقش حیاتی کشاورزی در اقتصاد کشور مغایرت دارد؟

- (۱) ایجاد اشتغال (۲) خودکفایی (۳) بهره‌مندی صحیح از مواهب الهی (۴) درآمدزایی

۶۷- پاسخ به سؤال زیر، به درک بهتر کدام موضوع کمک می‌کند؟

«وضعیت حمل و نقل در توزیع محصولات کشاورزی چه تأثیری می‌گذارد؟»

- (۱) اهمیت و نقش کشاورزی در اقتصاد
- (۲) اهمیت و نقش حمل و نقل در اقتصاد
- (۳) وابستگی بین بخش‌های مختلف اقتصادی
- (۴) نقش و تأثیر توزیع محصولات در اقتصاد

۶۸- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«فعالیت‌های اقتصادی موجب افزایش ... در کشورها می‌شود. توجه ... به سه بخش اصلی اقتصاد، نقش مهمی در توسعه اقتصادی و پیشرفت کشورها دارد.»

- (۱) شغل - همه‌جانبه (۲) ثروت - همه‌جانبه (۳) ثروت - کافی (۴) شغل - کافی

۶۹- همه گزینه‌ها، جزء فعالیت‌های بخش کشاورزی هستند؛ به جز:

- (۱) صید ماهی در سواحل خلیج فارس
- (۲) سفالگری در لالچین همدان
- (۳) برداشت پسته در باغات رفسنجان کرمان
- (۴) پرورش کرم ابریشم در گیلان

۷۰- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تولید محصولات دامی باعث رونق ... در کشور شده است. این صنایع در اقتصاد غذایی، اشتغال، ... و ... کشور نقش مهمی دارد.»

- (۱) صنایع غذایی - تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات
- (۲) صنایع تبدیلی - تولید خالص ملی، امنیت غذایی و واردات
- (۳) صنایع غذایی - تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و واردات
- (۴) صنایع تبدیلی - تولید خالص ملی، امنیت غذایی و صادرات

منطق

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

قیاس اقترانی

قضیه شرطی و قیاس استثنایی

صفحه‌های ۷۲ تا ۹۶

۷۱- کدام قیاس اقترانی به لحاظ شکل با سایرین متفاوت است؟

- (۱) «هیچ انسانی درخت نیست، هر ناطقی انسان است، پس هیچ درختی ناطق نیست.»
- (۲) «هر متحرکی دارای محرک است، هر جهانی متحرک است، پس هر جهانی دارای محرک است.»
- (۳) «بعضی کتابها سفیدند، هیچ مدادی کتاب نیست، پس بعضی سفیدها مداد نیستند.»
- (۴) «هر استدلال تجربی استقرا است، بعضی استدلالها استدلال تجربی‌اند، بعضی از استقراها استدلال‌اند.»

۷۲- دامنهٔ مصادیق محمول در هر قضیه توسط ... مشخص می‌شود و در قضیهٔ «بعضی الف ب نیست» ... مصادیق محمول مورد نظر گوینده است.

- (۱) سور - همهٔ
- (۲) نسبت - همهٔ
- (۳) سور - بعضی
- (۴) نسبت - بعضی

۷۳- اگر قضیهٔ «هر فیلی حیوان است» نتیجهٔ قیاس باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) هر دو مقدمهٔ قیاس سالبه‌اند.
- (۲) حد وسط قیاس، فیل است.
- (۳) هر دو مقدمهٔ قیاس موجه‌اند.
- (۴) فقط یکی از مقدمات آن موجه است.

۷۴- در کدام گزینه مقدمات قیاسی اقترانی از شکل دوم آمده است که حداقل یکی از شروط اعتبار را ندارد؟

- (۱) بعضی ب ج نیست. - هر الف ب است.
- (۲) بعضی ب ج است. - بعضی د ج نیست.
- (۳) هر ج الف است. - بعضی د الف است.
- (۴) بعضی الف ب است. - بعضی الف ج نیست.

۷۵- قیاس اقترانی حملی معتبر می‌تواند ...

- (۱) هم موضوع و هم محمول نتیجه‌اش، دارای علامت منفی باشند.
- (۲) واجد دو مقدمهٔ سالبه باشد.
- (۳) حد وسط در مقدمتین، به صورت منفی علامت‌گذاری شود.
- (۴) به‌گونه‌ای باشد که یکی از مفاهیم موجود در نتیجه، برخلاف جایگاهش در مقدمات، دامنهٔ شمول مصادیقش شامل همگی‌شان شود.

۷۶- کدام گزینه در مورد قضیهٔ شرطی متصل نادرست است؟

- (۱) ممکن است کلمات «اگر» یا «آنگاه» در آن حذف شود یا کلمات دیگری به‌جای آن‌ها بیاید.
- (۲) ساختار آن به‌صورت شرط و جواب شرط است.
- (۳) در آن به گسستگی میان دو نسبت حکم می‌شود.
- (۴) ممکن است در آن تالی پیش از مقدم ذکر شود.

۷۷- در کدام گزینه، نوع قضیهٔ شرطی انفصالی به‌درستی ذکر شده است؟

- (۱) جمله یا تصدیق است یا اخباری است. (شرطیهٔ منفصلهٔ مانعة‌الجمع)
- (۲) عدد یا زوج است یا حاصل جمع آن با عدد یک، زوج می‌گردد. (شرطیهٔ منفصلهٔ مانعة‌الرفع)
- (۳) موجود یا مادی است یا غیرمادی. (شرطیهٔ منفصلهٔ حقیقی)
- (۴) یا باران می‌بارد یا زمین خیس نمی‌شود. (شرطیهٔ منفصلهٔ مانعة‌الرفع)

۷۸- اگر از قضیهٔ «هرکس دیپلم علوم انسانی دارد، آرایه می‌داند» نتیجه بگیریم «دیپلمهٔ علوم تجربی آرایه نمی‌داند»، کدام حالت اتفاق افتاده است؟

- (۱) وضع مقدم
- (۲) وضع تالی
- (۳) رفع مقدم
- (۴) رفع تالی

۷۹- کدام یک از قیاس‌های زیر، معتبر می‌باشد؟

- (۱) اگر شکلی دارای چهارضلع باشد، مثلث نیست. این شکل دارای چهارضلع نیست. پس مثلث است.
- (۲) اگر هوا آلوده شود، مدارس تعطیل می‌گردد. مدارس تعطیل گشت. پس هوا آلوده است.
- (۳) اگر معلول موجود باشد، علت نیز موجود است. علت موجود است. پس معلول موجود است.
- (۴) اگر ورزش کنی، بیمار نمی‌شوی. بیمار شدی. پس ورزش نکردی.

۸۰- در کدام مورد قضیه‌ای آمده است که با آن می‌توان چهار قیاس استثنایی معتبر تشکیل داد؟

- (۱) امسال یا ۳۶۵ روزه است یا کبیسه نیست.
- (۲) یا جادهٔ کوهستانی بسته است یا برف سنگینی نیامده است.
- (۳) واج‌های زبان فارسی یا صامت هستند یا مصوت.
- (۴) در شهرآورد تهران هفتهٔ بیستم لیگ برتر یا استقلال پیروز می‌شود یا پرسپولیس.

دفترچه شماره (۳)

عمومی

آزمون ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

دهم علوم و معارف اسلامی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
فارسی (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
اصول عقاید (۱)	۲	۳	۴	۶	۷	
زبان انگلیسی (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی (۱)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۱۵
۲	اصول عقاید (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵

فارسی (۱)

۱۵ دقیقه

ادبیات حماسی
(گردآفرید)، ادبیات
داستانی (طوطی و بقال،
درس آزاد)
درس‌های ۱۳ تا ۱۵
صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۱۹

۸۱- در کدام گزینه، معنای تمامی واژگان به درستی ذکر شده است؟

(۱) برگشتن: روی گردانیدن / خیره: متحیر / سوداگر: تاجر

(۲) زبون: خوار / ندامت: پشیمانی / هژیر: شیر

(۳) تلطف: مهربانی / دژ: قلعه / دمان: غریدن

(۴) پدرام: سرسبز و خرم / افسر: دیهیم / آورد: نبرد

۸۲- در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی‌شود؟

(۱) ای روح‌الله، چرا ذبون این ناکس شده‌ای و هر چند او قهر می‌کند، تو لطف می‌فرمایی؟

(۲) عیسی گفت: «ای رفیق! کل آنا، یترشح بما فیه، از کوزه همان برون تراود که در اوست. از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید.

(۳) طوطی از سدر دکان جستی زد و به سویی گریخت و شیشه‌های روغن گل را ریخت.

(۴) جولقی‌ای با سر بی‌مو مانند پشت تاس و طشت از آنجا عبور می‌کرد.

۸۳- در کدام گزینه آرایه تمثیل دیده نمی‌شود؟

(۱) زی تیر نگه کرد و پر خویش بر آن دید

(۲) چون کبوترخانه جان‌ها از او معمور گشت

(۳) این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت

(۴) تعجیل فراوان عمل شیطان است

گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست

پس چرا این زیره را من سوی کرمان می‌برم

و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد

گر صبرکنی ز غوره حلوا سازی

۸۴- در ابیات کدام گزینه کنایه‌ای یافت نمی‌شود؟

(۱) چو آگاه شد دختر گزدهم

(۲) فرود آمد از دژ به کردار شیر

(۳) که گردان کدام‌اند و جنگاوران

(۴) چو سهراب شیروازن او را بدید

که سالار آن انجمن گشت کم

کمر بر میان، بادپایی به زیر

دلیران و کارآزموده سران

بخندید و لب را به دندان گزید

۸۵- در کدام گزینه هر دو نوع جناس «همسان» و «ناهمسان» دیده می‌شود؟

(۱) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم

(۲) گر چین سر زلف تو مشاطه گشاید

(۳) عشق شوری در نهاد ما نهاد

(۴) جام می پیش لب‌ت دم ز روان‌بخشی زد

تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم

عطار به یک جو نخرد نافه چین را

جان ما در بوتۀ سودا نهاد

آب وی آن لب جان‌بخش روان‌افزا برد

۸۶- نوع «را» در مصراع اول بیت زیر با کدام یک از گزینه‌ها یکسان است؟

«هدیه‌ها می‌داد هر درویش را	تا بیابد نطق مرغ خویش را»
(۱) مرا گفתי ببر از جمله یاران	بکندم از همه دل در تو بستم
(۲) هر کس به تماشایی رفتند به صحرائی	ما را که تو منظوری خاطر نرود جایی
(۳) کار پاکان را قیاس از خود مگیر	گرچه ماند در نبشتن شیر شیر
(۴) یاد باد آن که سر کوی توام منزل بود	دیده را روشنی از نور رخت حاصل بود

۸۷- در کدام گزینه، «چو» پیوند وابسته‌ساز نیست؟

(۱) چو گشت آن پری چهره بیمار غنچ	ببرید دل زین سرای سپنج
(۲) بر پاسخ تو چو دست بر خامه نهم	خواهم که دل اندر شکن نامه نهم
(۳) عالم چو ستم کند ستمکش ماییم	دست خوش روزگار ناخوش ماییم
(۴) هر آن که خانم مدح تو کرد در انگشت	سر از دریچه زین برون کند چو نگین

۸۸- تصویر درگیری و جنگ و صحنه نبرد در همه ابیات دیده می‌شود؛ به جز:

(۱) همانا که باران نبارد ز میغ	فزون زآنکه بارید بر سرش تیغ
(۲) سپهبد عنان ازدها را سپرد	به خشم از جهان روشنایی ببرد
(۳) کجا نام او بود گرد آفرید	زمانه ز مادر چنین ناورید
(۴) ز فتراک بگشود پیچان کمند	بینداخت و آمد میانش به بند

۸۹- کدام یک از ابیات زیر با بیت «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر» ارتباط مفهومی ندارد؟

(۱) نه چون موسی بود هر کس که عمرانش پدر باشد	نه چون عیسی بود هر کس که باشد مادرش مریم
(۲) وز قیاست بوریا گر همچو دیبا بافته است	قیمتی باشد به علم تو چو دیبا بوریا
(۳) ور بر زمین به کاخ و سرای تو بنگرند	به آسمان قیاس کنند آسمانه را
(۴) نه میر و شه بود هر کاو کمر بندد کله دارد	که میر و شه کسی باشد که عالم را نگه دارد

۹۰- درون مایه «مبارزه و جنگ - شرمگینی و ندامت - مهارت در تیراندازی - وطن‌دوستی» به ترتیب در ابیات کدام گزینه‌ها آمده است؟

(الف) چنان ننگش آمد ز کار هجیر	که شد لاله‌رنگش به کردار قیر
(ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر	نبد مرغ را پیش تیرش گذر
(ج) بیامد خروشان بر آن دشت جنگ	به چنگ اندرون گرزده گاورنگ
(د) کنم جان خود را فدای وطن	که با او چنین است پیمان من

(۱) ج / الف / ب / د

(۲) ب / ج / د / الف

(۳) ج / الف / د / ب

(۴) ب / ج / الف / د

تبدیل نمونه سؤالهای امتحانی به تست

۹۱- به ترتیب معانی واژگان «آهنگ - بادپا - دوده - ویله» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) حمله - اسب زردرنگ - خاندان - صدا
 (۲) کشتن - اسب زردرنگ - لشکر - آواز
 (۳) حمله - اسب تندرونده - طایفه - صدا
 (۴) کشتن - اسب تندرونده - لشکر - آواز

۹۲- معنای کدام گزینه نادرست ذکر شده است؟

- (۱) تلافی: مهربانی، اظهار لطف و مهربانی کردن، نرمی کردن
 (۲) سرگین: فضله برخی چهارپایان مانند اسب
 (۳) مسلم داشتن: برای خود کردن، به قهر تصاحب کردن
 (۴) اشباه: جمع شبه و شبهه، ماندها، همانندان

۹۳- در کدام بیت غلط املایی یافت می شود؟

- (۱) بپوشید درع سواران جنگ
 (۲) به پیش سپاه اندر، آمد چو گرد
 (۳) عنان را بپیچید گردآفرید
 (۴) بزد نیزه او به دو نیم کرد
 نبود اندر آن کار جای درنگ
 چو رعد خروشان یکی ویله کرد
 سمند سرافراز بر دژ کشید
 نشست از بر اسب و برخاست گرد

۹۴- آرایه‌های «تشبیه، جناس همسان، جناس ناهمسان و کنایه» به ترتیب در کدام ابیات یافت می شود؟

- (الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی
 (ب) ای روی تو چون باغ و همه باغ بنفشه
 (ج) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند
 (د) نهاده به طاق اندرون تخت زر
 (الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی
 (ب) ای روی تو چون باغ و همه باغ بنفشه
 (ج) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند
 (د) نهاده به طاق اندرون تخت زر
 (۱) د / ب / الف / ج
 (۲) د / ب / ج / الف
 (۳) ب / ج / د / الف
 (۴) الف / د / ج / ب

۹۵- در کدام بیت، آرایه‌های مقابل آن به کار نرفته است؟

- (۱) ما به راه طلب تو نعل افکندیم
 (۲) هر گه که دل به عشق دهی، خوش دمی بود
 (۳) از دیده بیفتاده سرشکم که به شوخی
 (۴) ز تیغ تو نفسی گر سپر نیندازد
 وز لب لعل تو دندان طمع برکنندیم (تشبیه - جناس ناهمسان)
 در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست (تمثیل - مجاز)
 بر گوشه چشم آمد و بر جای تو بنشست (ایهام - استعاره)
 حذر کن از نفس او، که تیر آهش هست (جناس همسان - کنایه)

۹۶- نهاد در کدام گزینه نادرست مشخص شده است؟

(۱) از سخن، این سرا شکوفان شد	همچو بستان ز ایر نیسانی
(۲) سرمست درآمد از درم دوست	لب خنده زنان چو غنچه در پوست
(۳) هر که دلارام دید از دلش آرام رفت	چشم ندارد خلاص هر که در این دام رفت
(۴) نشانی زان پری تا در خیال است	نیاید هرگز این دیوانه با هوش

۹۷- در کدام گزینه متمم با دو حرف اضافه به کار رفته است؟

(۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید	عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
(۲) مهتری‌گر به کام شیر در است	شو خطر کن ز کام شیر بجوی
(۳) دوران روزگار به ما بگذرد بسی	گاهی شود بهار دگرگه خزان شود
(۴) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید	چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها

۹۸- مفهوم ابیات کدام گزینه با یکدیگر یکسان است؟

الف) چون بسی ابلیس آدم‌روی هست	پس به هر دستی نشاید داد دست
ب) زینهار از قرین بد زینهار	و قنا رینا عذاب النار
ج) غفلت ما کار بر ابلیس آسان کرده است	صیدبندان را مدد از صید غافل می‌رسد
د) اندرین ره صد هزار ابلیس آدم‌روی هست	تا هر آدم‌روی را زنه‌ار کآدم نشمری
(۱) الف - ب	(۳) الف - د
(۲) ج - د	(۴) ب - ج

۹۹- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

«دست کان لرزان بود از ارتعاش	وانکه دستی را تو لرزانی ز جاش
هر دو جنبش آفریده حق شناس	لیک نتوان کرد این با آن قیاس»
(۱) شما را چو باور به یزدان بود	هم او مر شما را نگهبان بود
(۲) سر گرگ باید هم اول برید	نه چون گوسفندان مردم درید
(۳) هر دو نی خوردند از یک آبخور	این یکی خالی و آن پر از شکر
(۴) ریش بر می‌کند و می‌گفت: «ای دریغ	کافتاب نعمتم شد زیر میغ»

۱۰۰- کدام گزینه به ویژگی «خرق عادت» حماسه اشاره دارد؟

(۱) نباشی بس ایمن به بازوی خویش	خورد گاو نادان ز پهلوی خویش
(۲) فرود آمد از دژ به کردار شیر	کمر بر میان، بادپایی به زیر
(۳) زنی بود برسان گردی سوار	همیشه به جنگ اندرون نامدار
(۴) چو آید به دیو سپید آگهی	کز ارژنگ شد روی گیتی تهی

۱۵ دقیقه

برزخ / واقعه بزرگ

درس‌های ۸ و ۹

صفحه‌های ۷۸ تا ۹۹

اصول عقاید (۱)

۱۰۱- کدام موارد درباره فشار قبر صحیح می‌باشد؟

- (الف) براساس احادیث، اکثر کسانی که از دنیا می‌روند و حتی مؤمنین دچار فشار قبر می‌شوند.
 (ب) اولین عامل فشار قبر دلبستگی به دنیاست که به میزان شدت آن بر عذاب و فشار قبر افزوده می‌شود.
 (ج) بدن انسان در قبر به وسیله سنگ‌ها و خاک‌های دیواره قبر به هم نزدیک می‌شوند.
 (د) انجام رکوعی کامل در نماز و خواندن نماز شب و انجام حج در کاستن فشار قبر مؤثر است.

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

(۴) الف - د

(۳) ج - د

۱۰۲- اگر از ما سؤال شود: «آیا در برزخ رابطه انسان با دنیا قطع می‌شود؟» چه پاسخی می‌دهیم و علت آن را چه چیزی ذکر می‌کنیم؟

- (۱) بله، زیرا پس از توفی، روح انسان به‌طور تمام و کمال دریافت شده است.
 (۲) خیر، زیرا پرونده اعمال انسان به واسطه آثار متأخر اعمالش گشوده است.
 (۳) بله، چون فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف شده و نمی‌تواند رابطه‌ای با دنیا داشته باشد.
 (۴) خیر، زیرا پرونده اعمال انسان به واسطه آثار ماتقدم اعمالش گشوده است.

۱۰۳- ویژگی مشترک میان عوالم برزخ و قیامت کدام است و اولین واقعه‌ای که ارواح درگذشتگان در برزخ با آن مواجه‌اند، کدام است؟

- (۱) آثار متأخر - فشار قبر
 (۲) تجسم اعمال - فشار قبر
 (۳) تجسم اعمال - سؤال و جواب در قبر
 (۴) آثار متأخر - سؤال و جواب در قبر

۱۰۴- هر کدام از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های عالم برزخ اشاره دارد؟

- تلقین میت هنگام دفن

- انجام خیرات و طلب آمرزش برای درگذشتگان

- سخن قرآن کریم درباره کسانی که مال یتیم می‌خورند.

(۱) سؤال و جواب قبر - آثار متأخر - تجسم اعمال

(۲) وجود شعور و آگاهی - ارتباط برزخ با دنیا - تجسم اعمال

(۳) وجود شعور و آگاهی - آثار متأخر - بدن برزخی

(۴) سؤال و جواب قبر - ارتباط برزخ با دنیا - بدن برزخی

۱۰۵- «به دنبال راه فرار گشتن گناهکاران»، مؤید کدام حادثه قیامت است و حال آنان چگونه توصیف نشده است؟

- (۱) مرحله اول قیامت، زنده شدن انسان‌ها - دل‌هایشان سخت هراسان است.
 (۲) مرحله دوم قیامت، زنده شدن انسان‌ها - چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده می‌باشد.
 (۳) مرحله دوم قیامت، کنار رفتن پرده از حقایق عالم - چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده می‌باشد.
 (۴) مرحله اول قیامت، کنار رفتن پرده از حقایق عالم - دل‌هایشان سخت هراسان است.

۱۰۶- مفاهیم «به دنبال راه فرار گشتن گناهکاران» و «سخت هراسان شدن دلها» به ترتیب به کدام حادثه مرحله دوم قیامت اشاره دارد؟

- ۱) برپا شدن دادگاه عدل الهی - زنده شدن همه انسانها
- ۲) برپا شدن دادگاه عدل الهی - کنار رفتن پرده از حقایق عالم
- ۳) زنده شدن همه انسانها - کنار رفتن پرده از حقایق عالم
- ۴) زنده شدن همه انسانها - زنده شدن همه انسانها

۱۰۷- رستگاری بزرگ برای بهشتیان کدام است و هم‌نشینان انسان در بهشت چه کسانی هستند؟

- ۱) بالاترین نعمت بهشت - پیامبران، فرشتگان و راستگویان
- ۲) مقام خشنودی خدا - پیامبران، فرشتگان و راستگویان
- ۳) مقام خشنودی خدا - راستگویان، شهیدان و نیکوکاران
- ۴) بالاترین نعمت بهشت - فرشتگان، شهیدان و نیکوکاران

۱۰۸- پاسخ قاطع خداوند به دوزخیان در قالب کدام سؤال آمده است و ناله حسرت ایشان چیست؟

- ۱) آیا پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند. - اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام می‌دهیم.
- ۲) آیا پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند. - دریغ بر ما به خاطر کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.
- ۳) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم. - دریغ بر ما به خاطر کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.
- ۴) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم. - اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام می‌دهیم.

۱۰۹- چرا اهل بیت (ع) نگران احوالات شیعیان خود در برزخ هستند و گفت‌وگوی فرشتگان با ظالمان و پرسش از احوالات آنان مؤید کدام ویژگی

برزخ است؟

- ۱) زیرا در برزخ دست انسان از دنیا بریده می‌شود. - وجود آگاهی
- ۲) زیرا در برزخ دست انسان از دنیا بریده می‌شود. - بدن برزخی
- ۳) زیرا در برزخ امکان شفاعت وجود ندارد. - بدن برزخی
- ۴) زیرا در برزخ امکان شفاعت وجود ندارد. - وجود آگاهی

۱۱۰- در کدام مرحله انسانها آماده دریافت پاداش و کیفر می‌شوند و کدام یک از حوادث درباره آماده شدن صحنه قیامت است؟

- ۱) مرحله اول - برپا شدن دادگاه عدل الهی
- ۲) مرحله دوم - برپا شدن دادگاه عدل الهی
- ۳) مرحله اول - کنار رفتن پرده از حقایق عالم
- ۴) مرحله دوم - کنار رفتن پرده از حقایق عالم

زبان انگلیسی (۱)

۱۵ دقیقه

The Value of Knowledge
از ابتدای Writing
Traveling the World
تا ابتدای Grammar
درس‌های ۳ و ۴
صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۶

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 111- We got lost because we ... the way to your house.
1) were knowing
2) knew
3) weren't knowing
4) didn't know
- 112- Are you sure that you have everything ...?
1) do you need
2) you need
3) needs
4) you are needing
- 113- About two weeks ago, Alex and his family members ... to find a new apartment to rent before the end of the month.
1) were wanting
2) wanted
3) wants
4) want
- 114- The internet has made it easier to quickly find ... and learn about different nations and their cultures and histories.
1) airport
2) flight
3) information
4) pyramid
- 115- They were excited as they packed their bags to go on a road trip to their favorite ... in the mountains.
1) creation
2) destination
3) attraction
4) suggestion
- 116- His love for ... animals led him to create a cozy home in his backyard for lost cats and dogs.
1) domestic
2) international
3) ancient
4) hospitable

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Pyramids are ancient buildings that look like giant triangles. They were built a long, long time ago by people in Egypt. These special structures were used as tombs for kings called pharaohs. The most famous pyramids are found in Giza, near Cairo. The Great Pyramid of Giza is the most well-known and it's one of the Seven Wonders of the Ancient World.

Building a pyramid was a big job. People had to stack very big stones on top of each other very carefully. The Great Pyramid was made for a king named Khufu more than 4,500 years ago. It was covered in shiny white stones that made it sparkle in the sun. People are amazed by pyramids because they are so old and mysterious. They teach us about how smart and creative the ancient Egyptians were. Even today, we still wonder about the secrets of these amazing buildings that have stood the test of time.

- 117- What is the best title for the passage?
1) The Wonderful Pyramids
2) Ancient Egyptian Kings
3) The Great Pyramid of Giza
4) The Seven Wonders of the World
- 118- Which of the following is NOT true about pyramids, according to the passage?
1) Pyramids were used as tombs for kings.
2) Pyramids are among the most modern buildings.
3) The pyramids were built more than 4,500 years ago.
4) The Great Pyramid of Giza is one of the Seven Wonders of the Ancient World.
- 119- The underlined word "they" in paragraph 2 refers to ...
1) kings
2) Egyptians
3) people
4) pyramids
- 120- What do we learn about the ancient Egyptians from the passage?
1) They built the pyramids to become famous.
2) They used the pyramids to defend their country.
3) They were skilled and creative builders.
4) They were mostly scientists and researchers.